

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta Ta Hellēnisti Heuriskomena

Origenes

Coloniæ, 1685

Homilia XIII. (juxta Hieronymum X.) Quis parcat super te Hierusalem? &c.
Eodem Interprete.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79842](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79842)

ΟΜΙΛΙΑ ιγ.

HOMILIA XIII.

Εἰς τ.

(juxta Hieronymum X.)

Τίς φείσεται τῆς ἱερουσαλήμ; καὶ
ἐξ ἧς.Quis parcat super te Hierusa-
lem? &c.

Eodem Interprete.

ΤΑ λεγόμενα περὶ τῆς ἱερουσαλήμ ^A ΕΑ quæ ad Hierusalem cum ingenti
ἐκ πολλῆς ἀπειλῆς νοήσαι θελοῦμεν, ^{cominatione dicuntur, volumus intelli-}
ἥτις ἐχρῆται πρὸς τὴν ἱερουσαλήμ; ^{gere, & ita se habentia. Quis parcat super te Jerem. 15. 5.}
ἡ τῆς συντριβάνου τοῦ ὕδατος; ἡ τῆς ἀνακαμψῆς ^{Hierusalem? aut quis contristabitur super te? &c.}
ἐκ τῆς ἀνακαμψῆς; ὅπως πορεύσῃ, καὶ ἐκτενῶ τὴν ^{Quis convertetur rogare ea quæ in pacem sunt}
χερὰ μου ἐπὶ σε, καὶ διαφθερῶ σε, καὶ ἐκείνη ^{tibi? Aversata es à me, dicit Dominus. Retro}
ἀνίστα σε, καὶ διασπέρῃ αὐτὰς ἐν διασπορᾷ. ^{ambulabis, & extendam manum meam super}
εἶπα, ἡ τεκνὸν μου, ὁποῦ κατέχευέ με. πα- ^{te, & disperdam te, & ultra non sinam te, &}
ράδειγμα λαμβάνω, πολέμιόν τινα ἀποδει- ^{dispergam illos in dispersione. Dixi, Sine filiis}
χθεὶς βασιλεύοντος ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι τῷ τῷ ^{effectus sum; egestas tenuit me. Exemplum}
ἐστὶν ἐδὲ μετὰ δυνάμει ἐλθεῖς ἐξέστη, ἵνα μὴ δο- ^{accipiam: Hostis quispiam ac perduellis}
κῆς περὶ τὴν καταδικασάν. ^{contra Imperatorem hujus terræ judicatus}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{est: ab hoc omnis misericordia aufertur;}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{scilicet ne dum damnato quis miseretur, in-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{cipiat offendere condemnantem. Sunt}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{etiam nonnulli qui adiungunt ad severita-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{tem, ut non contristentur quidem super}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{eo, id magnopere devitantes, ne per mœ-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{rorem * vultus monstrentur iudicio regis}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{offendi. Si intellexisti, considera mihi}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{propter peccata multa à Deo condemna-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{tum peccatorem, & vide, quomodo innu-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{merabilibus Angelis humano generi præ-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{sidentibus, ne ab uno quidem misericor-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{dia dignus iudicetur. Singuli quidem An-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{gelorum prospicientes quia Deus est qui}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{condemnavit, quia creator est qui adver-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{satur, & tale esse peccatum, ut misericors,}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{& clemens quodammodo necessitatem}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{pallus sit super eum sententiam promere,}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{non parcunt, non contristantur, neque}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{miserentur, non revertuntur, ut rogent}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{pro eo pacem. Hierusalem igitur quia ad}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{priora scelera etiam hoc adjecit, ut crucifi-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{geret Dominum meum Jesum, & in tantum}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{furrexit scelus, ut de ea diceret Salvator:}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{Hierusalem, Hierusalem quæ occidis Prophetas,}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{& lapidas missos ad te, quoties volui congregare}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{filios tuos, quasi gallina congregans pullos suos}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{sub alas; & nolisti? Ecce dimittetur vobis do-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{mus vestra deserta: ideo dimissa est, & usque}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{ad præcursus tempus destituta. Angeli quip-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{pe qui semper auxiliabantur ei, per quos}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{etiam lex Moysi tradita est, disposita per An-}
ἐστὶν ἐξέστη τὴν τῶν ἐδὲ ἐλθεῖν. ^{gelos}

R

gelos

νόστοντες ἐν ὅπ' ἀδιώατον τὰς ἀπαξ φωτ-
 αῖσιν, γόσσαυρούς τε τ' ὠρεῖς τ' ἐπα-
 ραίς, καὶ μετέχους γρηθύντας πιδύματ' ἀ-
 γαίης, καλὸν γόσσαυρὸς θεῶν ῥήμα, διώαμεις
 τε μέλλοντ' αἰών, ὡς ὡραπείοντας, πάλιν
 διώαμεις ἐν μέσσοις αἰώνων, ἀνασταυρούμενοι ἐν
 αἰῶνι τὸν ὕψ' ὁ θεὸς, καὶ ὡραπεία ματ' ὡ-
 ραίς, πάντα περὶ ὧν, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸ ἡμῶν
 λήγῃται, τῆς φέσεται ὅτι οὐκ ἐξοσάλημ; καὶ
 πῶς σὺν ὡραπείᾳ ὅτι; ἢ πῶς ἀνακαμψέ-
 ιρωτῶμαι ἐν ἐξελίξει; καὶ ὡρὰς ἐκατέρωθεν ὅ-
 τι ἐμνήσθην τὴν ἐξοσάλημ ἀμύσει καὶ τ' ἐξῆς σὺ
 ἀπεσφάφης μελέγει κεύει, ὅπως πορεύσῃ.
 ὅτι ἀπεσφάφης με τὸν ὕψ' ὁ θεὸς. καὶ διὰ τὸ
 ἀπεσφάφην τὸν ὕψ' ὁ θεὸς, ἀπεσφάφης τὸν
 θεόν, τί δὲ καὶ λέγειν; καὶ ἐπειδὴ ἀπεσφάφῃ ἡ
 ἐξοσάλημ, ἐν τῇ ἐξοσάλη τὸν χρεῖσιν ἀπεσφά-
 σαι, συνεκδοχῶς πάντας τὰς ἐξοσάσεις σημαίνει.
 διὰ τὸ ὅπως πορεύσῃ. ἦν γὰρ ὅτε ἐκ ὅπως
 ἐπορεύετο, ἀλλὰ ἐμ' ὡρὰς. νῦν ὅπως πο-
 ρεύσεται, καὶ ἐσφάφῃται τὰς καρδίας ἐν αἰ-
 ῶνι, δὴλον ὅτι ἵνα ὅπως πορεύθῃσι. αὐτὸ
 ὅτι τῆς τ' ὅπως πορεύσῃ, ἢ τῆς ἐμ' ὡρὰ-
 σιν ἐπεκτείνεται, ἔγω ὡρὰς ἡσώμην ὁ δὲ καὶ
 τῆς ἐμ' ὡρὰς ἐπεκτείνεται, τῇ ὅπως πορεύ-
 σαι, δὴλον ὅτι ἐν αἰῶνι τὸ δικαίον δια-
 κεύει, τῇ ὅπως μνησται, καὶ τῆς ἐμ' ὡρὰ-
 σιν ἐκτείνεται. τῇ ὅπως μνησται, καὶ
 ὡρὰς ὅτι ἵνα διδάσκοντ' καὶ λέγοντ'.
 μνησται τῆς ὅπως αἰῶνι τὸ ἵματι αὐτῶν.
 ὡρὰς ὅτι ἵνα λέγοντ'. ἐδὲ βαλὼν τὴν
 χροῖα ἐπ' ἀρετῶν, καὶ ἐσφάφῃς ἐν τῇ ὅπως,
 ἐν τῇ ἐπ' αἰσθησὶ ὁ θεός. καὶ ἐν τῇ νό-
 μι ὅτι γὰρ αἰῶνι, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τὸν
 ἐξελίξῃς ἀπὸ τοῦ ὡρὰς. μὴ ἀνελίξῃς
 ἐν τῇ ὅπως, μὴ δὲ τῆς ἐν πᾶσι τῇ ἀνελίξῃς.
 ἐν τῇ ὡρὰς σὺ μὴ ποτε συμπεσθῇς. καὶ
 ὅτι ὅτι ἀνελίξῃς ἀπὸ τοῦ ὡρὰς. μὴ ἀνελίξῃς
 ἐν τῇ ὅπως, αὐτὸ τῆς ἐμ' ὡρὰς ἐπικτε-
 νῇ. καὶ ἀνελίξῃς σόδομα, μὴ ἐσφά-
 φῃς σόδομα. καὶ ἀνελίξῃς τὴν κακίαν ἐν τῇ
 ἀμαρτίᾳ, μὴ ἀνελίξῃς τῆς αὐτῶν, μὴ δὲ
 τῆς ἐν πᾶσι τῇ ἀνελίξῃς, ἐν τῇ ἐπικτε-
 νῇ ἐν τῇ τῇ λέγειν. μὴ ἀνελίξῃς
 ἐν τῇ ὅπως. ὅτι δὲ καὶ τῇ ὡρὰς τῇ ὡρὰς.
 μὴ τῇ ὡρὰς ἐν τῇ ἀνελίξῃς. μὴ δὲ τῆς ἐν
 πᾶσι τῇ ἀνελίξῃς. καὶ τῇ ὡρὰς ἀνελίξῃς.
 ἀλλὰ δια-
 ἐκ τῇ ὡρὰς ἐν τῇ ἀνελίξῃς. καὶ τῇ ὡρὰς
 ἐν τῇ ὡρὰς, μὴ ποτε συμπεσθῇς. ἐν
 τῇ ὡρὰς ἐν πᾶσι τῇ ἀνελίξῃς. μὴ
 τῇ ὡρὰς, μὴ ποτε ἐν τῇ ὡρὰς, μὴ
 τῇ ὡρὰς, μὴ ποτε ἐν τῇ ὡρὰς, μὴ

A m tibi? Scientes ergo quia impossibile est
 eos qui semel illuminati sunt, gustaverunt etiam
 donum caeleste, & participes sunt facti Spiritus
 sancti, gustaverunt nihilominus bonum Dei
 verbum, virtutesque seculi venturi, & prolapsi
 sunt, renouari rursus ad penitentiam, iterum
 crucifigentes in semet ipsis filium Dei, & haben-
 tes ostentui, omni labore nitamur, ne & de
 nobis dicatur; Quis parcat super te Hierusa-
 lem? aut quis contristabitur super te? aut quis
 reuertetur rogare ea quae in pacem sunt tibi: Ad
 reliquam autem interpretationem, quod se-
 quitur, conuenit: Tu auersata es me, dicit Do-
 minus, retro ambulabis. Quia auersata es Fi-
 lium Dei, & per hoc etiam a Deo Patre re-
 cessisti, retro ambulabis. Quid autem ne-
 cesse est manifesta replicare? Hierusalem
 quae quondam in Iudaea erat, a qua figura-
 liter uniuersi Iudaei intelliguntur, quia auer-
 sata est Christum, ideo retro ambulat. Fuit
 quippe tempus, quando non ambulauerunt
 retro: nunc vero ambulant, & conuer-
 si sunt corde in Aegyptum, ut retro ambulent. Philipp. 3.
 Quid autem sit, retro ambulent, siue ex-
 tendi in priora, considera. Iustus eorum
 quae retro sunt obliuiscens, in priora exten-
 ditur. Peccator posteriorum meminit, priora
 non appetens. Qui autem posteriorum
 meminit, praevincatur in legem Jesu
 dicentis: Ne convertatur retrorsum tollere
 vestimentum suum: Inobediens est dicto ejus; 16.
 Mementote uxoris Loth, cum contemnit
 imperium Salvatoris dicentis: Nemo mit-
 tens manum super aratrum, & respiciens re-
 trorsum, aptus est regno Dei. In Lege quoque
 scriptum esse reperimus, Angelos ad Loth
 egredientem de Sodomis dixisse: Ne respe-
 xeris retro, & ne steteris in tota regione: in
 monte saluum te fac, ne forte comprehendaris.
 Habes & hunc intellectum dignum spiritu
 Dei: Ne, inquit, respexeris retro, id est, in
 priora extende. Dimisisti Sodomam, ne
 revertaris in Sodomam. Dimisisti vitia at-
 que peccata, ne regrediaris ad ea. Ne stete-
 ris in tota regione. Etiam si praecedens im-
 perium custodieris, de quo dicitur: Ne re-
 spexeris retro, non tibi sufficit ad salutem, nisi
 & consequens observaveris: Ne steteris in
 tota regione; non enim expedit incipienti
 E proficere, ut stet in regionibus Sodomorum.
 Et si Sodomam transcendisti, & a Satanæ
 regione discedens, incipis liber esse suppli-
 ciis, expedit ut salveris in monte; Ne res-
 pexeris retro, nec steteris in tota regione: in monte
 saluum te fac, ne forte comprehendaris. Si vis

à Sodomorum ruina non comprehendi, ne convertaris retro, ne steteris in regione eorum, ne ad alia pergas loca, sed cum inde discesseris, ascende in montem in quo solo salus est, nomen Jesu Christi, cui est gloria & imperium in sæcula sæculorum, Amen.

ἐν τῇ πενιχρῇ ὁδοῦ, μὴ δὲ ἀλλαχὲ ἄλλῃ
εἰς τὸ ὄρος. καὶ γὰρ ἐστὶ μόνον ὡς τὸ
ὄρεθ'· κυρτὸ ἵππος, ὃ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
εἰς τὰς αἰῶνας, ἀμήν.

HOMILIA XIV.

ΟΜΙΛΙΑ ιδ'

(juxta Hieronymum XI.)

Εἰς τ.

Jer. 15. 10. Ab eo loco in quo scriptum est: *Heumih*
ego mater; ulque ad locum in quo ait:
Si conversus fueris, resti-
tuam te.

Οἱμοὶ ἐγὼ μήτηρ· μέχρι τ. διὰ τ. τὰ δὲ λέ-
γει κύριος· ἐὰν ἐπιστρέψῃς, καὶ ἴδοιαι
ταῖς ὁδοῖς σου.

Eodem Interprete.

Medici corporum agrotantibus affi-
stentes, & juxta disciplinam artis
suar volentes curare eos qui in infirmitati-
bus constituti sunt, * vident tristitia, inju-
cunda petra tractant, & in alienis calamitati-
bus merore proprio conficiuntur: semper
in curis est, nunquam cum letis consortium
habent: cum vulneratis, cum his quorum
carnes in commodis variis debilitantur, qui
febris astuant, qui dolore torquentur,
jugi servitio perseverant. Et si quis eorum
vult implere medicinam, non indignatur,
non obliviscitur propositi artis suae postquam
cum his fuerit quos sermo praefatus est. Hæc
idcirco in proœmio diximus, quia & Pro-
phetæ medici quodammodo sunt anima-
rum, & illuc semper ire jubentur, ubi lan-
guentes sunt: *Non enim necesse habent sani*
medicum, sed ii qui se male habent. Quod au-
tem à deliciis agrotantibus medici patiuntur,
hoc sustinent Prophetæ ac magistri ab
his qui curari nolunt. Odio quippe habentur
quasi precipientes adversum desideria
languentium, quia prohibent delictis, &
cibus variis uti eos, qui cum sint infirmi, no-
lunt escis infirmorum vesci. Fugiant ergo
inobedientes atque languentes medicos, &
maledictis atque injuriis repellunt, eaque
prorsus iis faciunt, quæ faciat quis inimicis
& hostibus suis. Abominantur enim eos
quasi inimicos venire, quasi id tantummo-
do desiderantes, quomodo dolores & vi-
ctus parsimonia, ex eorum dispositione
nascitur; quomodo acutissimo ferro cor-
pora secant; & execrantur eos quasi aucto-
res tantorum cruciatuum, & non sanitatis

τῶν πληγῶν, ὅτι εἰς τὸ τέλος τῶν μὴ τὴν πόνοι, ἀλλὰ μισῶσιν ὡς πατέρας πόνων μόνον, ἐπὶ τῶν
πόνων φερόντων. ὅτι ἡ γὰρ τὰς ἰατρὰς ὁμοῦ· ὁ λαὸς ὧν ἐκείνῳ, εἰ δὲ ποιῶν

Οἱ ἰατροὶ τῶν σωμάτων ὡς τὰς κα-
μινόντων ἐαυτὰς ἀποδόντες, καὶ τὸ βέλημα
τῆς τέχνης τῆς ἰατρικῆς, ὁ δὲ σίπνα καὶ διγκάναν
ἀνδρῶν, ἐπὶ ἀλλοτρίαις συμφοραῖς καρπῶν· καὶ
ἰδίας λύπας, ὅτι ἐν αἰεὶ ὁ κύριος αὐτῶν ἐν πε-
σάσει· ἐδέποτε γὰρ εἰσι μὴ ὑγιαίνοντων ἀλλ'
αἰεὶ μὴ τῶν τραυμάτων. μὴ τῶν νομῶν ἐχόντων,
μὴ τῶν πεπληρωμένων πυλῶν, πυρετῶν, νόσων, πυ-
κλῶν καὶ ἐμβλεταῖς πύσσειας τῶν ἰατρικῶν,
ὅτι ἀθανακῆσ, ἐδέεται μελῆσιν ἐξελί-
ματ'· τῆς τέχνης, ἥς ἀνείληφεν. ἐπὶ αὐτῶν ἡ μὴ τῶν
τῶν νόσων ὡς περὶ καμίνων· ἔτι δὲ μοι τὸ περὶ
μὴ ὡς λέγει· διὰ τὸ καὶ τὰς περὶ τῶν νόσων
εἶναι ἰατροὺς ψυχῶν, καὶ αἰεὶ περὶ διατρέχειν
ὅτι οἱ δὲ ὁμοῦ τῶν ἰατρικῶν· ἐπὶ γὰρ ἔχουσιν ἐχ-
σιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροὺς, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες·
ὅτι ἐπὶ πάσχουσιν ὡς τῶν ἀκολάστων καμινόν-
των ἰατροὶ, ἔτι πάσχουσιν καὶ οἱ περὶ τῶν νόσων
ἀσκαλοὶ ὡς τῶν ἐμβλετῶν τῶν ἰατρικῶν·
ἐκείθεν γὰρ μὴ ὡς, ὡς διατασσόμενοι ὡς τῶν
περὶ τῶν νόσων τῶν καμινόντων· ὡς
κωλύοντες τρυφᾶν· ὅτι ὡς τὰς, τὰς δὲ ἐν νόσῳ
ἐμβλετῶν μὴ τῶν ἀσκαλῶν τῶν νόσων λαμβάνουσιν,
φύλασιν ἐν οἱ ἀκολάστοι καμινόντων ἰατροὺς,
πολλὰ αὐτοῖς καὶ λοιδορήσιν καὶ κακοῖς
αὐτὰς, ὅτι πᾶν ὅτι ποτε ποιεῖντες ὅτι ποτε
αὐτὰς ἐχθρῶν. ὅτι πᾶν ὅτι ποτε ποιεῖντες ὅτι ποτε
φίλοι, περὶ τῶν νόσων ἀφορῶντες εἰς τὸ ἀπὸ
τῶν νόσων, εἰς τὸ ἀπὸ τῶν νόσων ἀπὸ τῶν νόσων
τῶν νόσων, εἰς τὸ ἀπὸ τῶν νόσων ἀπὸ τῶν νόσων